

A M A G Y A R K Ö Z T Á R S A S Á G N E V É B E N !

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Antal Péter ügyvéd (4028 Debrecen, Magyari u. 13/D.) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek, a Dr. Rácsai Ügyvédi Iroda (4025 Debrecen, Piac u. 1-3. II/15.; ügyintéző: Dr. Rácsai Lajos ügyvéd) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen, vállalkozói díj megfizetése iránt indított perében, a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság 2008. november 20-án meghozott 3.G.40.020/2008/24. számú ítélete ellen, az alperes részéről 25. sorszámon benyújtott fellebbezés folytán indult másodfokú eljárásban, az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Debreceni Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, a fellebbezett rendelkezéseit pedig helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 100 000 (Egyszázezer) Ft másodfokú perköltséget, az államnak pedig - külön felhívásra - 561 500 (Ötszázhatvanegyezer-ötszáz) Ft feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel támadott ítéletében az alperest arra kötelezte, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 9 357 960 Ft-ot és annak 2008. január 18-tól a kifizetés napjáig járó, a mindenkori jegybanki alapkamatnak megfelelő mértékű késedelmi kamatát, valamint 545 000 Ft perköltséget.

A felperes ezt meghaladó keresetét elutasította és a felperest 12 300 Ft, az alperest pedig 561 500 Ft le nem rótt eljárási illetéknek az állam javára történő megfizetésére kötelezte.

Az ítéletben megállapított tényállás szerint a peres felek 2006. július 1-jén írásba foglalt alvállalkozói szerződést kötöttek, amelyben a felperes a szám alatt épülő „K. Ü.” kivitelezési munkái közül a festési, glettelési és bizonyos kőműves munkák elvégzésére vállalkozott 650 m² + áfa vállalkozói díj ellenében.

Az írásba foglalt szerződést a felek ugyanezen a napon kiegészítették azzal, hogy a felperes az Ü. tetőterének gipszkartonozási munkáit is elvállalja, a kiegészítést tartalmazó okiratban tételesen felsorolt egységeken.

A kiegészített szerződés 8.1. pontja - egyebek mellett - azt tartalmazta, hogy a felperes számlát csak a megrendelő (alperes) által leellenőrzött és leigazolt teljesítésigazolás alapján nyújthat be.

A kiegészített szerződés 11.4. pontjában pedig a felek - egyebek mellett - azt rögzítették, hogy a megrendelő (alperes) képviselői **G.S.** és **B.I.** ügyvezetők voltak.

A felperes a kiegészített szerződésben vállalt munkákat elvégezte, amelyről **B.Gy.**, az alperes helyszínen tartózkodó megbízott építésvezetője felmérési naplót készített. Az ugyancsak az alperes megbízása alapján eljáró **V.L.** pedig 2007. március 28-án jegyzőkönyvben rögzítette a felperes által elvégzett munkák egy részének mennyiségi adatait.

Az ezekben az okiratokban feltüntetett adatok alapján a felperes bruttó 5 493 426 Ft és bruttó 4 069 706 Ft összegű számlákat állított ki és küldött meg az alperesnek, amely számlák esedékessége 2008. január 17. volt.

Az alperes a számlákat nem egyenlítette ki, azokat azzal küldte vissza a felperesnek, hogy „a G. Kft. által biztosított anyagok felhasználásának teljes körű műszaki ellenőr által igazolt elszámolásáig” a számlákat nem tudja befogadni.

Az elsőfokú bíróság tényállásként állapította meg továbbá, hogy a felperes a felmérési naplóban feltüntetett adatokkal szemben a tetőtérben 1350.75 m²-en végzett gipszkartonozási munkát két rétegben a mennyezeten és ferde felületen, 62.84 m² előtét falazatot készített gipszkartonból, 2401.55 m² felületen végzett festési munkát a tetőtér egyes dilatációs egységénél és 2414.45 m² felületen végzett egyrétegű glettelést a tetőtérben.

Megállapította továbbá, hogy a felmérési naplóban feltüntetett további mennyiségi adatokat már nem lehetett ellenőrizni, mivel azok „vagy eltakart szerkezetek voltak, vagy nem volt tételes kimutatás róluk”.

A felperes a módosított keresetében 9 562 132 Ft vállalkozói díj és járulécai megfizetésére kérte az alperest kötelezni.

Az alperes az ellenkérelmében elsődlegesen a per megszüntetését kérte, arra hivatkozással, hogy a felek az írásba foglalt szerződést utóbb szóban akként módosították, hogy a felperes a vállalkozói díjak kifizetését csak azt követően kérheti, ha az alperes az ingatlanban található lakások közül legalább harmincat értékesített, illetőleg, ha a munkavégzéshez az anyagot biztosító G. Kft.-vel az elszámolás megtörtént. Az alperes álláspontja szerint a fenti feltételek még nem következtek be, ezért a felperes követelése időelőtti.

Az alperes a másodlagosan előterjesztett ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte egyrészt arra hivatkozással, hogy a szerződéses jogviszonyban alanyváltozás következett be és a felperes a munkát valójában a G. Kft. megbízásából végezte el, ezért a vállalkozói díjat is ettől a gazdasági társaságtól követelheti.

A kereset elutasításának másik indokaként az alperes arra hivatkozott, hogy a felperes részéről leszámolt munkák elvégzését a szerződésben megjelölt képviselői nem igazolták le. A felmérési naplót aláíró **B.Gy.** és a mennyiségi adatokat rögzítő jegyzőkönyvet készítő **V.L.** pedig nem voltak jogosultak az elvégzett munka mennyiségének ellenőrzésére.

Mindemellett vitatta az alperes a felperes számláiban szereplő mennyiségi adatok helyességét is.

Az elsőfokú bíróság a perben lefolytatott bizonyítási eljárás adatai alapján azt állapította meg, hogy a felperes keresete a túlnyomó részében alapos.

Az alperesnek a kereset időelőttiségére és a kötelemben bekövetkezett alanyváltozásra való hivatkozásait alaptalannak találta, amely döntését azzal indokolta, hogy az alperes az írásba foglalt szerződésnek a vállalkozói díj esedékességét és a megrendelő személyét érintő - szóbeli - módosításait csupán állította, de semmivel nem bizonyította. Az alanyváltozással összefüggésben utalt arra is, hogy az alperesnek ez a hivatkozása azért is megalapozatlan, mert a felek a szerződés 11.1. pontjában kifejezetten kikötötték, hogy a szerződéses jogok harmadik fél részére nem ruházhatók át.

Ugyancsak megalapozatlannak találta az elsőfokú bíróság az alperesnek azt a védekezését, hogy a felmérési napló és az ahhoz készült jegyzőkönyv nem alkalmas a felperes részéről elvégzett munka mennyiségének igazolására, mivel azokat nem a szerződésben megjelölt képviselői írták alá.

Az eljárás során meghallgatott **B.Gy., T.I.**, GN.T. és **V.L.** tanúk vallomásai alapján ugyanis az elsőfokú bíróság tényként állapította meg, hogy mind **B.Gy.**, mind pedig **V.L.** az alperes - szerződésben megjelölt - képviselőjének, **G.S.**-nak a szóbeli megbízása alapján, tehát az alperes képviseletében eljárva igazolták le az elvégzett munkák mennyiségét. Ezért az általuk aláírt felmérési naplót és jegyzőkönyvet olyan okirati bizonyítéknak kellett tekinteni, amelyek a felperesi munkavégzés mennyiségét megfelelően igazolták.

Ezekkel az okirati bizonyítékokkal szemben pedig már az alperest terhelte (volna) annak bizonyítása, hogy az azokban feltüntetett adatok valótlanok.

Az elsőfokú bíróság a Pp. 3.§ (3) bekezdésében előírtaknak megfelelően tájékoztatta az alperest az őt terhelő bizonyítási kötelezettségről, amely tájékoztatás ismeretében az alperes szakértő kirendelését indítványozta a felmérési naplóban, illetve az arról készült jegyzőkönyvben feltüntetett mennyiségi adatok valótlanosságának bizonyítására.

Az elsőfokú bíróság az alperes részéről indítványozott szakértői bizonyítást lefolytatta. A B.Sz.M. igazságügyi építész szakértő által készített, a felek részéről nem vitatott, aggálytalan szakértői vélemény alapján pedig azt állapította meg, hogy a keresetlevélhez mellékelte két számlában megjelölt munkák elvégzéséért a felperest - a szerződésben kikötött és a felek által a jelen eljárásban sem vitatott - egységárak alapulvételével 9 357 960 Ft vállalkozói díj illeti meg. Ennek megfelelően az alperest ennek az összegnek és kamatainak megfizetésére kötelezte, ezt meghaladóan pedig a felperes keresetét elutasította.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes nyújtott be fellebbezést, amelyben elsődlegesen a sérelmezett határozat megváltoztatását és a felperes teljes keresetének elutasítását, másodlagosan pedig az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára utasítását kérte.

Az alperes a fellebbezésében is fenntartotta azt az állítását, hogy a felperes részéről csatolt okiratok nem tekinthetők megfelelő teljesítési igazolásoknak, mivel azokat nem az alperes szerződésben megjelölt képviselői írták alá.

Ismételten hivatkozott az alvállalkozói szerződés 11.4. pontjára, amelyben a megrendelő képviselőiként csak **G.S.** és **B.I.** ügyvezetők voltak megjelölve. Álláspontja szerint a felperesi munkavégzés igazolására kizárólag ezek a személyek lettek volna jogosultak, az ő

nyilatkozataik hiányában pedig a felperes teljesítése az alperes részéről nem tekinthető igazoltnak.

Hivatkozott az alperes a fellebbezésében arra is, hogy az elsőfokú bíróság megfelelően nem tisztázta, hogy **B.Gy.** és **V.L.** a felmérési naplót, illetve az ahhoz készült jegyzőkönyvet kinek a képviselőjében eljárva írták alá. A bizonyítatlanság következményeit pedig az elsőfokú bíróság tévesen hárította az alperesre, mivel azt - álláspontja szerint - a felperesnek kellett volna viselnie.

Kifogásolta az alperes azt is, hogy az elsőfokú eljárás során lefolytatott szakértői bizonyítás a felperes részéről elvégzett munkák minőségének vizsgálatára annak ellenére nem terjedt ki, hogy ő az ellenkérelmében a felperes munkavégzését „minőségi szempontból” is vitatta. Előadta továbbá, hogy a beszerzett szakértői vélemény alapján azt sem lehetett kétséget kizáróan megállapítani, hogy a szakértő részéről ellenőrzött, illetőleg az ellenőrizetlen (eltakart) munkákat valójában ki végezte el, ezért - a rendelkezésre álló adatok alapján - a felperesi munkavégzés sem mennyiségi, sem minőségi szempontból nem tekinthető igazoltnak.

A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helyes indokai alapján történő helybenhagyását és az alperes másodfokú perköltség fizetésére kötelezését kérte.

A peres felek a másodfokú eljárás során tárgyalás tartását nem kérték. Ezért a Debreceni Ítéltábla az alperes fellebbezését a Pp. 256/A.§ (1) bekezdésének f) pontja, valamint a (2), (3) és (4) bekezdései alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A peres felek nem nyújtottak be fellebbezést az elsőfokú bíróság ítéletének a felperes keresetét részben elutasító rendelkezése ellen. Ezért az elsőfokú bíróság ítéletének ez a része a Pp. 228.§ (3) bekezdése alapján jogerőre emelkedett. A másodfokú bíróság pedig - a Pp. 253.§ (3) bekezdésében foglaltakra tekintettel - az elsőfokú bíróság ítéletét csak a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között bírálta felül.

A fellebbezés alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a tényállást a Pp. 206.§-ának megfelelően, a rendelkezésére álló bizonyítékok okszerű értékelésével és mérlegelésével, helyesen állapította meg és helytállóak voltak az így megállapított tényállásból levont jogi következtetései is.

Helyesen alkalmazta az elsőfokú bíróság a döntése meghozatalakor a Pp-nek a bizonyítási teherre, illetőleg a bizonyítatlanság jogkövetkezményeinek alkalmazására vonatkozó rendelkezéseit is.

Az alperes fellebbezésében előadottak pedig nem szolgálhattak alapul az elsőfokú bíróság részéről eljárási szabálysértés nélkül meghozott, kellően megindokolt és az irányadó jogszabályoknak mindenben megfelelő ítélet megváltoztatásához, vagy hatályon kívül helyezéséhez.

Ezért a Debreceni Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett részét a Pp. 253.§ (2) és a Pp. 254.§ (3) bekezdésében foglaltak szerint - lényegében a saját helyes indokai alapján - helybenhagyta.

A fellebbezésben foglaltakra hivatkozással azonban a Debreceni Ítéltábla a következőkre mutat rá:

Megalapozatlan az alperesnek az a fellebbezési állítása, hogy a kiegészített szerződés 11.4. pontjában foglaltakra tekintettel a felperes részéről csatolt okiratokat az elsőfokú bíróság tévesen minősítette olyan okiratoknak, amelyekben az alperes a felperesi teljesítést leigazolta.

A kiegészített szerződés 11.4. pontjában foglaltakat ugyanis - az alperes állításától eltérően - nem lehet úgy értelmezni, hogy a felperes részéről elvégzett munkák leigazolására csak az alperes megjelölt ügyvezetői voltak jogosultak. Ezzel szemben a kiegészített szerződés 8.1. és 11.4. pontjaiba foglalt rendelkezések egybevetéséből - helyesen - azt a jogi következtetést kellett levonni, hogy a vállalkozói díj esedékessé válásának ugyan valóban feltétele volt, hogy az alperes részéről a teljesítés megtörténtének leigazolása megtörténjen, az igazolás kiállítására azonban nem csupán **G.S.** és **B.I.** ügyvezetők voltak jogosultak. Az alvállalkozói szerződés hivatkozott rendelkezéseinek a helyes értelmezése szerint tehát az alperesi ügyvezetők a felperes által elvégzett munkák mennyiségének leigazolására más személyt (személyeket) is megbízhattak, akit (akiket) e tevékenységük során az alperes képviselőinek, az általuk tett nyilatkozatokat pedig az alperes nyilatkozatainak kellett tekinteni. **B.Gy.** és **V.L.** megbízotti minősége pedig a perben bizonyítást nyert, amint azt az elsőfokú bíróság helyesen megállapította. E személyek megbízásáról az alperesnek értelemszerűen tudnia kellett. Nyilvánvalóan ez volt az oka annak, hogy a perbeli számlák visszaküldésekor az alperes erre a körülményre - a leigazolás hiányára - még maga sem hivatkozott. A G. Kft. által biztosított anyaggal való elszámolási kötelezettség viszont az alperest - a rendelkezésre álló adatok szerint - nem terhelte.

Megalapozatlan volt tehát az alperesnek az a fellebbezési hivatkozása, miszerint a perben „nem lett megfelelően tisztázva”, hogy a felmérési naplót, illetve az arról készült jegyzőkönyvet aláíró személyek kinek a képviselőjében jártak el. Az eljárás során meghallgatott **B.Gy.**, **V.L.**, **T.I.** és GN.T. tanúk vallomása alapján ugyanis kétséget kizáróan megállapítható volt, hogy mind a felmérési naplót aláíró **B.Gy.**, mind pedig a mennyiségi adatokat tartalmazó jegyzőkönyvet készítő **V.L.** az alperes megbízása alapján, az ő képviselőjében jártak el. (Azt, hogy **V.L.** „alkalmanként” műszaki ellenőrként az alperes képviselőjében járt el, lényegében az alperes maga is elismerte a 8. sorszámú előkészítő irata I. számú részében és ugyanígy nyilatkozott **G.S.** ügyvezető is a tanúkénti meghallgatása során.)

Az alperes az elsőfokú eljárás során konkrét minőségi hibára (hibákra) nem hivatkozott, etekintetben értékelhető tényállítást nem tett.

Konkrét minőségi hibára való hivatkozás, valamint arra alapított igényérvényesítés (beszámítás, viszontkereset) hiányában pedig az elsőfokú bíróság ebben a tárgyban bizonyítást - hivatalból - nem folytathatott le, figyelemmel a Pp. 164.§ (2) bekezdésében foglaltakra.

Mindezekre tekintettel alaptalanul sérelmezte az alperes a fellebbezésében azt is, hogy a szakértői vélemény „a munkák minőségi felmérésére nem terjed ki”, tehát az elsőfokú bíróság az ítéletét hiányos szakértői véleményre alapította.

Annak eldöntése pedig, hogy a kereset alapjául szolgáló számlákban megjelölt munkákat a felperes végezte-e el nem volt a szakértő kompetenciájába tartozó feladat. Ezért ebben a kérdésben a szakértő - helyesen - nem foglalt (és nem is foglalhatott volna) állást. A szakértő feladata ezzel szemben a felperesi számlákban feltüntetett mennyiségi adatok ellenőrzése volt a helyszínen végzett szemle, valamint az alperes részéről leigazolt felmérési napló adatai alapján, amely feladatának a szakértő maradéktalanul eleget tett. Azt a körülményt ugyanakkor, hogy a szakértő részéről megállapított mennyiségű munkát a felperes végezte el, az elsőfokú bíróság nem a szakértői vélemény, hanem a perben rendelkezésre álló egyéb bizonyítékok (felmérési napló, jegyzőkönyv, tanúvallomások), valamint a Pp-nek a bizonyítási teherre és a bizonyítatlanság jogkövetkezményeinek alkalmazására vonatkozó szabályainak a helyes alkalmazásával állapította meg, amely megállapítással a másodfokú bíróság teljes mértékben egyetértett.

Ezért az alperes a fellebbezésében a bizonyítási teherre vonatkozó eljárási szabályok megsértésére, valamint a bizonyítékok téves mérlegelésére ugyancsak megalapozatlanul hivatkozott.

Az alperes fellebbezése eredménytelen volt. Ezért az alperes a Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján az ügyvédi munkadíjból eredő saját másodfokú perköltségét maga köteles viselni, továbbá köteles megtéríteni a felperes ügyvédi munkadíjból származó másodfokú perköltségét is, amelynek összegét a Debreceni Ítéltábla a Pp. 79.§ (1) bekezdése alapján hivatalból határozta meg, „A bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről” szóló, módosított 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§ (2) bekezdésének a) pontjában, az (5) és (6) bekezdéseiben, valamint a 4/A.§-ban foglaltak figyelembevételével. A hivatkozott IM rendelet 3.§-a (6) bekezdésének alkalmazását pedig az adott esetben az ítéltábla arra tekintettel tartotta indokoltnak, hogy a másodfokú eljárásban tárgyalás tartására nem került sor, a felperesi jogi képviselője részéről kifejtett ügyvédi tevékenység pedig nem volt jelentős.

A Pp. 74.§ (3) bekezdése alapján alkalmazott 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése és a 15.§ (1) bekezdése alapján a másodfokú bíróság az eredménytelenül fellebbező alperest kötelezte az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt, „Az illetékekről” szóló, többször módosított 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 46.§ (1)

bekezdésében meghatározott mértékű fellebbezési eljárási illetéknek az állam javára történő megfizetésére.

Debrecen, 2010. január 5.

Erőss Károlyné Dr. Vajvoda Ildikó sk. a tanács elnöke, Dr. Szűcs Lajos sk. előadó bíró, Dr. Riczu András sk. bíró

A kiadmány hitelűl:

-kiadó-